

Sukuturismin pohjoinen ulottuvuus

Mitä tapahtui Eskil Piira -sukuseuran Pohjois-Norjan matkalla? Reilut kaksi tusinaa sukuseuralaista ja sukuun tullutta matkusti viisi päivää pohjoisessa, heinä-elokuun vaihteessa v. 2018. Seuraava näkökulma matkan vaiheisiin on hieman valmiiksi vino, sillä sukuretken kommentteja pyydettiin sukuun kuulumattomalta matkaan osallistuneelta.

Olipa mielenkiintoista osallistua Eskil Piiran sukuseuran matkalle! Seitsemän vuotta sitten kohtasin ankaran sairauden ja lähes kaikki matkat jäivät useaksi vuodeksi. Nyt lopultakin rohkenin kokeilla matkakuntoa. Tämä sukuseuran matka valikoitui kokeen kohteeksi.

Toinen jännite syntyi matkan reitistä. Olen työelämäni aikana käynyt Lapissa kymmeniä kertoja työmatkoilla. Miltä Lappi tuntuisi turistibussissa istuen? Kolmas jänne virittyi sukututkimuksesta. Sukututkimusta olen tehnyt yli kymmenen vuotta omasta suvustani (Grönroos ja Snicker) ja seurannut kadehtien Piiran sukuseuran vahvoja ja osaavia resursseja.

Oli siinä vielä joku muukin lähtöjännite. Ei siitä sen enempää, nousen kyytiin!

Ihmiskunnan matkat kulkevat luonnonlakien mukaan tietyillä reittiehdoilla. Meille ne ehdot saneli tieverkosto.

Lähtöpisteestä tavoitepisteiden kautta takaisin lähtöpisteeseen. Oikein arvattu: lähtöpiste oli Kuhmon linja-autoasema. Osallistujia oli eri puolilta Suomea. Osa nousi mukaan Sotkamosta ja osa tuli Kajaanista.

Tällainen etelän ihminen (Helsingin naistenklinikalla syntymässä käynyt, pommisuojassa lymyilyn lomassa) kokee kaiken Kuopion takaisen eksoottiseksi pohjoiseksi.

Ensin tulee Kainuu, sitten Koillismaa, Lappi ja Pohjois-Kalotti. Huomaamattoman EU-ajan ylityksen jälkeen tulee Finnmark (suomalaismaa) Fylke (maakunta) ja seuraavana päivänä Troms Fylke. Ollaan Norjassa. Jäämeri näkyy. Kaikki eivät luota siihen mitä näkevät, vaan vaativat saada uida kyseisessä vedessä. Sattumoisin vedin hotellin ikunaverhoa sivuun, kun ilta-auringon valossa kävellä läpsytteli matkatovereiden ryhmä pyyhkeet olalla, katua pitkin kohti Hammerfestin ja Jäämeren rajapintaa. Paikalliset lienevät tottuneet tällaiseenkin matkailijan omatoimisuuteen.

Omasta ensimmäisestä Hammerfestissa käymisestä tuli kuluneeksi nyt 51 vuotta. Mukanani oli silloin nuori vaimoni (tämä Piirainen) ja hän odotti esikoistamme. Paljon oli muuttunut tiestössä, vuonoilla ja Hammerfestin kaupungissa. Ensimmäisen käynnin aikaan ei ajatuksiin olisi mahtunut tällainen tulevaisuuden kuva: tulla vaimoni kanssa (nyt jo mummi) ja hänen sukunsa edustajien joukossa oikein linja-autolla Hammerfestiin. Sen ensimmäisen reissun teimme nuorisoporukalla kahdella Volkkari-kleinbussilla. Yövyimme teltoissa ja söimme itse tehtyä retkisapuskaa. Se oli sen ajan "normaali".

Nyt meitä sukumatkalle osallistuneita palveltiin aivan ylellisesti. Matkapäivien ohjelmissa oli rinnakkain kaksi lajityyppiä: turistiohjelmaa ja sukuohjelmaa. Näin sukuun tulleen näkökulmasta, oli selvästi kiinnostavampaa seurata sitä sukuohjelmaa. Matkan järjestelyistä vastuun ottaneet olivat etsineet useille paikkakunnille Piira-suvun edustajia kertomaan elämästään kyseisellä kotiseudullaan.

Ensimmäinen kohteemme oli Sallassa. Siellä oli vastassa Suomeen kotiutunut saksalainen pappi, joka toimii nyt Sallan vt-kirkkoherrana. Tältä naiselta suomen kieli sujui hyvin ja hän oli paneutunut seurakuntansa asioihin huolella. Hän johti meidät hautausmaalla seurakunnan edesmenneen pitkäaikaisen kirkonpalvelijan hautamuistomerkillä. Hän oli sukuaan Piirainen.

Illalla Luoston hotellissa saimme hetken kuunnella ja tavata paikallista sukulaisvierasta.

Vahinko, että norovirus pahalainen oli lannistanut Vesisaarella meitä odottaneen sukulaisen. Emme voineet tavata. Kunniapuheenjohtajaltamme pääsi toisesta suupielestä hieman tietoa. Olimme Vesisaaren maisemia kohti menossa, kun hän arveli: "Täällä taitavat asua pohjoisimmat sukuseuran jäsenet..."

Hammerfestissä tapasimme Piira-suvun edustajan, joka toimii siellä paikallistuntemuksensa perusteella myös oppaana. Hänellä olikin monia kiinnostavia näkökulmia tuohon nykyiseen kotikaupunkiinsa. Hän lupasi järjestää Piiran suvun ihmisille edullista majoitusta, jos matka Hammerfestiin kiinnostaa.

Enontekiöllä tuli meitä tervehtimään pariskunta, jolla oli sukulaissiteitä retkueeseemme.

Matkan yhteenvetona voimme kai todeta, että viisi päivää intensiivistä ohjelmaa vaatii aikansa sulatella, lähes 2700 km istuminen levittää treenatummankin takamuksen. Tavallinen kotielämä tuntuu taas hyvältä, kun ei tarvitse yöpaikkaa vaihtaa joka yö. Tosin maisema ei kotosalla istuen vaihdu.

Matkanjohtaja antoi ihmettelevän lausuntonsa matkan loppupuolella: "On tämäkin perhe, kun ei edes riitele matkalla."

Ohjelmaa oli sopivasti. Se oli hyvin vaihtelevaa ja yllättävääkin. Sukuun tullessa näen, että eri puolilta Suomea koottu matkalaisten joukko ei helposti klikkiydy ja jengiydy. Viisi päivää on sopiva matkan mitta, pinna kestää ja hymy ei vallaan hyydy. Ja on siinä kestämistä kuljettajalla, matkanjohtajalla ja puheenjohtajalla. Vastuu painaa käytännöllisesti.

Tiedän tulkitsevani koko osallistujajoukon tunteja, kun lausun lopuksi: kiitos!

Tapani Ketola
Sukuun tullut